

Opakujeme doma občanku a základy společenských věd

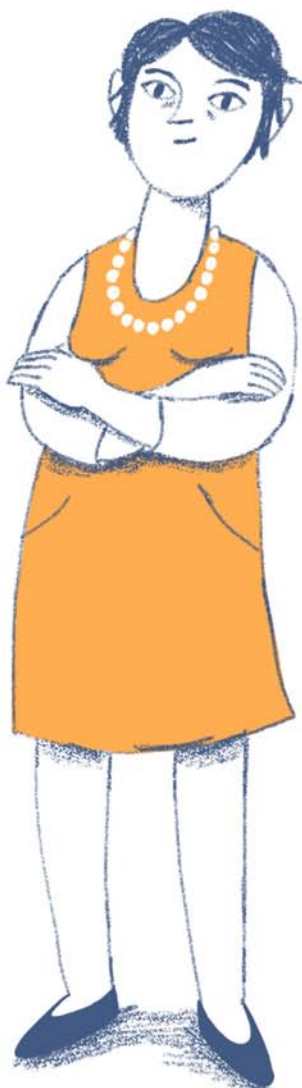
Rozhodli jsme se s mými kolegy zkusit s Vámi, velkými i malými, zopakovat základy společenských věd. Ze dne na den se život kolem nás stal jednou velkou učebnicí občanské výchovy a najednou si uvědomujeme, že život kolem nás není učebnice, ale skutečnost. Až jednoho dne šíření zákeřné nemoci pomine, budeme potřebovat hodně vědět, co můžeme, co nemusíme, na co máme právo a jak se odpovědně chovat ve svém životě. Tohle všechno Vás občanská výchova a základy společenských věd učí. Že jste si toho nevšimli? Pokusíme se Vám to ukázat.

DEMOKRACIE

O demokracii slyšíte určitě velice často – v médiích, ve škole. Zdá se, že všichni dobře víme, co se pod slovem demokracie skrývá. Známe ale opravdu všechny principy a nástroje demokracie? Má i demokracie nějaké hranice? Na tyto a další otázky se teď pokusíme najít odpovědi.

1. Vezmi si papír a tužku a napiš slovo DEMOKRACIE. Použij ho v co nejrůznějších obměnách (5 min., např. demokratický stát).
2. Nyní máš přehled o tom, v jakých souvislostech o demokracii nejčastěji mluvíme.
3. Teď si vezmeme na pomoc odbornou definici:

DEMOKRACIE (demos= lid a kratos= vláda) je forma politického zřízení založená na možnosti občanů účastnit se správy a řízení státu. Stojí na principu podřízení menšiny většině a uznání rovnosti a svobody občanů. Poprvé se demokracie objevuje v Athénách (6.–4. stol. př. Kr.); zde se však na chodu státu podílí pouze část obyvatelstva. K prosazení demokracie došlo až v rámci boje amerického lidu za nezávislost a v době Velké francouzské revoluce.

Teď přijdou na řadu otázky. V odpovědích využij výchozí definici. Společenské vědy úzce souvisí s dalšími předměty, neváhej proto využít své znalosti z hodin dějepisu.

1. Která část obyvatelstva se v Athénách na politickém životě podílela?
2. Jaké bylo postavení otroků v té době? Měli politická práva?
3. Ve kterém století došlo k prosazení demokracie v USA a ve Francii?

Některé zásadní principy demokracie

- Princip suverenity lidu – lid je zdrojem veškeré moci
- Princip parlamentarismu – zákonodárná moc je pravidelně obnovována
- Princip dělby státní moci
- Stát slouží lidem nikoli lid státu
- Právo na soukromé vlastnictví a podnikání
-

Pokus se sám doplnit principy, které tady chybí (náповědou mohou být svobody).